

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

757

Vragen van het lid **Dobbe** (SP) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht dat de Franse rechter van het Internationaal Strafhof, Nicolas Guillou, op de Amerikaanse sanctielijst staat* (ingezonden 26 november 2025).

Antwoord van Minister **Van Weel** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 19 december 2025)

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «Nicolas Guillou, French ICC judge sanctioned by the US: «You are effectively blacklisted by much of the world's banking system»»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Was u al bekend dat, naast de hoofdaanklager, ook rechters van het internationaal strafhof op de Amerikaanse sanctielijst staan?

Antwoord 2

Ja. Als gastland van het Internationaal Strafhof (ISH) staat Nederland in nauw contact met het Hof en er vinden zeer regelmatig gesprekken plaats met de meest relevante functionarissen over de (mogelijke) gevolgen van de sancties. Nederland heeft in die hoedanigheid ook alle rechters die in het afgelopen jaar zijn gesanctioneerd uitgenodigd voor een gesprek.

Vraag 3

Bent u bekend met de totale schaal en aard van Amerikaanse sancties jegens het internationaal strafhof? Zo ja, wilt u deze met de Kamer delen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Sinds februari 2025 zijn er door de Verenigde Staten sancties opgelegd tegen de hoofdaanklager van het ISH. In de loop van het jaar zijn vervolgens ook sancties opgelegd tegen de beide plaatsvervangend aanklagers, acht rechters,

¹ Le Monde, 26 november 2025, (Nicolas Guillou, French ICC judge sanctioned by the US: «You are effectively blacklisted by much of the world's banking system»)

een aantal non-gouvernementele organisaties en een Speciaal Rapporteur van de Verenigde Naties. Er zijn geen sancties opgelegd tegen het ISH zelf.

Vraag 4

Deelt u de mening dat Nederland, als gastland van het strafhof, een speciale verantwoordelijkheid heeft om de goede werking van het strafhof te garanderen? Zo ja, hoe draagt u hier momenteel aan bij? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Zoals eerder aangegeven², heeft Nederland als gastland van het ISH een aantal bijzondere verplichtingen om ervoor te zorgen dat het Hof zo onbelemmerd mogelijk kan functioneren. Deze verplichtingen zijn vastgelegd in het Zetelverdrag tussen het Internationaal Strafhof en het Gastland.³ Daarnaast is het Koninkrijk der Nederlanden één van de momenteel 125 partijen bij het Statuut van Rome. In het afgelopen jaar is het kabinet in beide hoedanigheden op verschillende terreinen betrokken geweest bij de mitigatie van de gevolgen van de sancties en de inzet op de preventie van verdere sancties. Voor een nadere toelichting op deze inzet verwijst het kabinet graag naar de reactie op de moties Dobbe en Paternotte in de Kamerbrief van 1 december 2025 inzake de inzet tijdens de jaarlijkse Vergadering van verdragspartijen.⁴

Vraag 5

Staat u nog steeds achter het antwoord dat Minister Brekelmans namens u gaf op mondelinge vragen op 20 mei 2025, namelijk: «Er wordt een beeld geschetst alsof het Strafhof volledig stil zou liggen en niet meer zou functioneren. Dat is niet het beeld dat wij krijgen in ons contact met het Strafhof. Er worden wel degelijk activiteiten voortgezet.»? Zo ja, welke activiteiten vinden nu nog volledig doorgang? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Hoewel de sancties de gesanctioneerde ambtsdragers van het ISH in hun persoonlijke leven treffen, is het Hof vooralsnog in staat geweest om de meeste werkzaamheden ongehinderd voort te zetten, zowel in Nederland als in de verschillende landen waar het Hof actief is. Zo is in maart jl. de voormalige Filipijnse president Duterte door het ISH in hechtenis genomen en voorgeleid aan de rechters.⁵ In juli jl. is de strafzaak in eerste aanleg tegen twee verdachten uit de Centraal-Afrikaanse Republiek afgerond.⁶ In september jl. heeft het Hof voor het eerst bij verstek een hoorzitting inzake de bevestiging van de tenlastelegging gevoerd tegen de oprichter van de Oegandese *Lord's Resistance Army*, Joseph Kony.⁷ In oktober jl. is de strafzaak in eerste aanleg tegen een verdachte uit Soedan afgerond.⁸ Begin december heeft het ISH de Libische verdachte El Hishri in hechtenis genomen en voorgeleid aan de rechters.⁹ Voor een meer volledig overzicht verwijst het

² Zie de antwoorden op vragen van de leden Dobbe, Piri en Teunissen over het bericht dat het Internationaal Strafhof hard geraakt is door de sancties van 1 juli 2025 (Aanhangsel van de Handelingen Nr. 2588).

³ Zetelverdrag tussen het Internationaal Strafhof en het Gastland (*Trb.* 2007, 125).

⁴ Kamerbrief inzet jaarlijkse Vergadering van verdragspartijen bij het Statuut van Rome (Kamerstuk 28 498-58).

⁵ Zie het persbericht van het ISH van 14 maart 2025: Rodrigo Roa Duterte makes first appearance before the ICC: confirmation of charges hearing scheduled for 23 September 2025.

⁶ Zie het persbericht van het ISH van 24 juli 2025: ICC Trial Chamber V finds Alfred Yekatom and Patrice-Edouard Ngaïssona guilty of war crimes and crimes against humanity and sentences them to 15 and 12 years of imprisonment.

⁷ Zie het persbericht van het ISH van 10 september 2025: ICC concludes confirmation of charges hearing in Kony case.

⁸ Zie het persbericht van het ISH van 6 oktober 2025: Ali Muhammad Ali Abd-Al-Rahman declared guilty of war crimes and crimes against humanity committed in Darfur, Sudan.

⁹ Zie het persbericht van het ISH van 3 december 2025: Khaled Mohamed Ali El Hishri makes first appearance before the ICC: confirmation of charges hearing scheduled for 19 May 2026.

kabinet graag naar het jaarverslag van het ISH en het jaarverslag van het Parket van de Aanklager.¹⁰

Vraag 6

Bent u bereid slachtoffers van Amerikaanse sancties, werkzaam bij het Internationaal strafhof, die momenteel grote moeite hebben met financiële diensten, te ondersteunen om alternatieve financiële faciliteiten te vinden? Zo ja, op welke manier? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Zowel het kabinet als het Hof houden de gevolgen van de sancties nauwlettend in de gaten. Met de doorlopende steun van de verdragspartijen bij het Statuut van Rome, waaronder gastland Nederland, worden de gevolgen hiervan door het Hof zo goed als mogelijk gemitigeerd. Zo staat Nederland bijvoorbeeld in contact met het Nederlandse bedrijfsleven, onder meer om zogenaamde *overcompliance* te voorkomen. Wegens de vertrouwelijkheid kan er niet in detail worden getreden over de inhoud van deze gesprekken.

Vraag 7

Bent u bereid om het strafhof, door sancties gehinderd in haar ICT-mogelijkheden, alternatieve ICT-faciliteiten aan te bieden, eventueel binnen de systemen van de Nederlandse rijksoverheid? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Zoals aangegeven in de reactie op de moties Dobbe en Paternotte in de Kamerbrief van 1 december 2025, ligt er momenteel geen verzoek van het Hof aan Nederland om alternatieve ICT-diensten aan te bieden.¹¹ Voor een nadere toelichting verwijst het kabinet graag naar deze Kamerbrief.

Vraag 8

Welke diplomatieke contacten zijn er, Europees en bilateraal, met de Amerikanen geweest sinds de instelling van de sancties en wat hebben deze opgeleverd?

Antwoord 8

Sinds de instelling van de sancties hebben Nederland en andere verdragspartijen doorlopend contact gehad met de Verenigde Staten. Zo zijn de Nederlandse zorgen over de sancties onder de aandacht gebracht bij Amerikaanse gesprekspartners, waaronder de Amerikaanse *Secretary of State* Rubio. Ook op hoogambtelijk niveau is Nederland terzake in gesprek met de Verenigde Staten en ook andere EU-lidstaten brengen het belang van het ISH op in de bilaterale contacten met de Verenigde Staten. Aangezien het van groot belang is dat de 125 verdragspartijen er samen voor zorgen dat het Hof zo onbelemmerd mogelijk kan blijven functioneren, verwelkomt het kabinet het feit dat de Vergadering van verdragspartijen begin december jl. alle verdragspartijen heeft aangemoedigd om de dialoog met de VS voort te zetten.

Vraag 9

Zijn er op dit moment nog diplomatieke inspanningen om sanctieverlichting te bereiken?

Antwoord 9

Zie het antwoord op vraag 8. Vanwege het vertrouwelijke karakter van deze gesprekken kan het kabinet hier verder niet op ingaan.

Vraag 10

Deelt u de mening dat de VS zich momenteel positioneert als vijand van de internationale rechtsorde? Zo ja, welke consequenties heeft dit voor het bondgenootschap met de VS? Zo nee, hoe duidt u dit dan?

¹⁰ Zie respectievelijk: Report on the activities of the International Criminal Court (ICC-ASP/24/11) en Office of the Prosecutor Annual Report 2025.

¹¹ Kamerbrief inzet jaarlijkse Vergadering van verdragspartijen bij het Statuut van Rome (Kamerstuk 28 498-58).

Antwoord 10

De trans-Atlantische relatie is cruciaal voor de Europese veiligheid en welvaart. Ondanks uitdagingen, zoals de sancties die zijn opgelegd tegen ambtsdragers van het ISH, is het belangrijk een positieve relatie met de VS te onderhouden en in te zetten op een diplomatieke oplossing.